

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND KÖZELVÜ VEGYES TARTALMU HETILAP.
A „Muraszombati gazdasági fiókög,“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt. 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr. — Előfizetési pozsek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos petisors egy szerzi hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyit-tér petisora 25 kr.

Lakásaink.

(O. Z.) A szobában tiszta levegő tarthatása a lakás minőségétől függ. És valóban egy körülmény sincs, a táplálkozás kivül, oly mely és tartós befolyással a fejlődő nemzedék egészségére, mint a jó vagy rossz lakás, melyben idejének legnagyobb részét tölti. Vajha sikerülné a szülők e kérdés fontosságáról meggyőződnetni. — Jóllehet csak egy kegyelmebb kisebbség van azon szerencsés helyzetben, lakásait feltétele szerint választhatni, mégis sokat tehetünk, hogy legalább a legrosszabb hibát elkerüljék.

A szegény sem mindig takarékosagból veszi a rossz és egészségtelen lakást, hanem igen gyakran tudatlanságból.

Szíveljünk meg azon igazságot, hogy gyermekeinknek a táplálkozás után legszükségesebb a levegő, világosság és a nap — Napfény nélkül ép oly kevéssé fejlődhetnek, mint a virág. Hasonlítások össze a pozsgás arcu, vidám falusi gyermekeket a városok szűk, sötét lakásokban tartózkodó becsült szemű, sápadt arcu gyermekekkel és meglátjátok arcaikon a lakás, a világosság hiányának kiolthatlan nyomait. Ha tehát két különben egyenlő lakás között választhattok, úgy vegyétek — ha főnevelendő gyermekeitek vannak — minden körülmény között azt, mely a nap oldalán van.

Hova nap jön, oda levegő is jön; azon helyiségekben, melyek naponként több óráig keresztül a nap éltető sugaraitk vannak kitéve, soha sem találunk oly romlott légkört, mint azokban, melyek ezen jótéteményben nem részesülnek.

Kerüljétek tehát a szűk utcákat, a hol az átelleni ház töletek a világosságot és levegőt visszatartja!

Jaj a szerencsétlenek, ki az évek hossza során ily helyiségekben tanyáztak. A felhőköt kifejtődött testükkel a káros befolyásnak egy ideig ellenállhatnak, de a gyermekek egész életükön keresztül selyők, nyomorultak maradnak.

A két legelterjedtebb lappangó gyermekbetegség, az angolkór és skrofal, melyeknek nyomai sohasem törölhetők ki, keletkezésüket leginkább hibás táplálkozás és egészségtelen lakásoknak köszönik.

Nedves lakásokban a gyermekek nem maradhatnak egészségesek. Eltekintve esz és vesébtálmaktól, melyeknek folytonos nedvesség következtében ki vannak téve, mindig romlott levegőben létezzenek, — nedves falak nem bocsátják keresztül a levegőt, mint ezt minden száraz fal a beemlék lakók jólétre teszi.

Mindenekelőtt tehát szellős, világos lakások és nem olyanok, melyek telve vannak a közel fekvő trágyagödör, rosszul alkalmazott ár-

Nase prebivalnicze.

Náj v-prebivalniczi esizti zrak bode tou od toga viszi, kakse szo nase lize. — I rejszan zvtn hrane nega nikaj, kabi na zdravje gledones takso mones melo, kak dobro ali lagoje szanyé, v-sterom eslovik te najvksi tao vrjnema prezivé.

Lár dabi szí roditelje kaj dali d-povedati na tou imenito dugoványá gledones!

Csi glih je szamo edea máli tao v-tom szrecsnom sztálisi, ka szi lejko pouleg szvoje voule prebira v prebivalisicaj, dónok nám je mogouce doszta vesiniti, náj sze koncsimár tomi nájhusemi ognemo.

Túdi szíromák eslovék ne nézta vszigidár za volo sparlivoszti lagoje i nezdrave prebivalnicze, nego vngokrát z-neznáouszti.

K-szrezi szí vzemimo ono pravico, ka szo nasoj deczi za hránov nájpotrebnjsa: zrak, szvetlosz i szuncze. Brezi szuncze bi tak vejnola kakkoli cvéztj. Vkkápris, podobite debelobicsno i veszelo veszniesko deczo z-váraskov vu teszkih, kmicsnih hizsiczaj szvicsesov globokih onesih i blejdoga obréza deczov i vidili bode te na hránov liczaj nezdravih, kmicsnih prebivalnicz grvšno znaménye. — Csi vám je tak mogouce med dvóma odvo ednáokna meszta prebirati, esi mite málo deczo, teda vszakojajski vzemte ono, stero je szunczi vójdano.

Kamo szuncze more, tá pride túdi zrak; — v-oni meszta, stera szo vszakiden vees vóv szunczi vójdána, nigdár nenájdemo tak lagoji zrak kak v-onih, do steri szuncze nemre.

Ogiblite szo-záto vonszki vilicz, gde ove lize od vász szvetloszti i zrak zadrszavajo!

Jaj onmi meszresnomici, ki je duga lejta v-táksi meszta prebivo! Ti odraseseni do czajta tomi skodlivomici dugoványi lejko prouti sztojijo, ali decza bodo vu czelov szvojev szitki nevoláske.

On nájbloe rászirani dvoji szkrivni detinszki beteg — nájmre angluski beteg i skrofal, steri sze nigdár nemre czilou zvrásiti, szvoj zasetéek nájbloe lagojij hráni i nezdravomici prebivalisici má hváliti. Vu vlasznu prebivalniczaj decza nemrejo zdrava biti.

Na e-siz i obsztné boleznj, sterim sze za volo neprezstane mokrouse podverzena nanes negledajoucsi, szo vszigidár v-lagojev zráki — vlaszne sztené nepuszitjo szkocz szebe zrak, liki tou vszáká szníha sztejta vesini sztanovnikom na zdravje.

Prevsztem tak zdrave, szvete prebivalnicze i nej tákse, stero szo napnyene od blúzi bodouce gnojsnicze ali od zdúhe neprilicsno

TÁRCZA.

A Margitsziget.

Budapestnek tújkepe festői szempontból felülmúlja Európa bármely városának — még Napolyának is (tengeret és laogy legét nem számítva) búbjait.

Nyugatról és Buda impozáns szép hegyei, titokzatos völgyeivel, lábánál a hatalmas Duna, tal mindjárt a beláthatlan síkság, egyszerre mint a parancsolat, s e két nagy ellentéti összeköti a lánchíd és két vashíd — hatalmas karjakkal, mint ha fognák a két partot, hogy tova ne osonjanak egymástól.

Más városnak fekvése vagy sík, vagy hegyes. Ezé sík is, hegyes is, — és nem keverve, hanem külön speciális egészben felmutatva.

Buda mint egy megasztos homlok hajlásával, redőivel, szemben rá: az egyenes Pest, mint egy nyílt becsület. Hasonló a magyar emberhez, kinek homlokján ha bus gond redője illeik is, de nyitlanságának meleg zománca viszi ényét vet azokra.

Buda a búszke homlok, Pest a fúrge fest és láb. Köztük a Duna, mint lükteő véser. Ennek közepén egy bibájos óáz, egy zöldsziget-liget, egy igazi Capidi-berek, egy kéjfalmaszka. Ez a Margitsziget. Egy a Duna haljából kiemelkedő oval föld-erdőske, mely a hullámos vizen mint függőkert látszik l-begni, mely paradisiomici köjre hírogatja a halandót. Ez azonban fel, hogy tova száll, mielőtt lábát rathetné.

Ez a budapesti Margitsziget.

A Duna a rómaiaknak északkelti határévdvonala volt a barbár jazygok, markomanok, gótok, dákok stb. ellen.

Buda pedig Aquinum nével határerődjök. De 175-ben K. e., midőn a Duna jegén betört barbárokát visszaverték, a hajózási jogot is úgy elvették tőlük, hogy a Dunától csak 7 r máli (2 német) mérföldnyit távolra lett szabad telepedniük. Ekkor építettek a rómaiak erődöket a Duna kelti partjain, tehát Budával átellenben is Contra-Aquinum nével, valószínűleg a máli Pest alapját, mely utóbb Uj-Bécsnek is nevezetett.

Zátony Margejta.

Budapest krajinszki kejp z-málerszke sztráni odzaja povrzse sterogasté várasa Europe — esese i Napola (róvzévsi nyega monrje i topel zrak) obajnoszt.

Od záhodnoga kraja zdávnye Búdine lejpe goré z-szkrivnomici doláni szvojmí lezsjfo, pri kornej eti ta velka Dúna, preik té pa ta neprevidna dolina, stero z-búdiuszkiomici goráni láneci muszti i dvá drúgiva zselezávna muszta zvéseta vkóp z-kropkimi ramami szvojmí, kak dabi prajali tiva dvá bregi Dúne, da od endrúgova neodmekueta.

Drúgova várasa meszto je ali rávno ali brejszno. Etoga je i rávno i brezsno — i nej zmejszno, nego posz-bno vu rázloesnoj gzejloszti vópokázano.

Búdina kak edno zviseno eselo z-zreberjami i grbami szvojmí, z-szryov zvojei pa te ráven Pest, kak edno oveszveno postenyé lezsi pred nami. Té dvoji váras je priszpodobek k-tomici vógrzskomici eslovéka, na koga eszisi esi túdi vszloszt i szkrb prebivati, ali nyegrove odprte szrdesnoszti vrejla lúbézen nyidvi na veszelje probraeszje.

Búdina je to znáusno eselo, Pest to bisztra tejló i nogé. Med nyíma je Dúna, kak edna bíjcsa szila. — Vu szredini ete jeszto eden obajni óáz (tratiú zátony), edén z-lesno-zátonyzski lozcsis, eden praví sztrmesek veszelja. Tou je zátony Margejta. Eden vó z-válorja Dúne sze podzígivajoucsi jrad-czazsti zemlo-lozcsis, steroza na toj válorvoj vodi, kak eden viszicsi ovoj vidimo pláhuati i steri na paradiz-ouszko veszelje pozava toga urtelnoga eslovéka. Ali ete sze boji, kaj zátony dale qdplava, prvle kak bi na nyega mogo sztopniti.

Tou je búdiuszki zátony Margejta.

Dúna je rímlanczom poune-nózhodna linia kotarbanitvi bila prouti barbárszkim jazygom, markomanom, gontsom i t. v. Búdina pa z-iménom Aquinum nyihova kotárna moesna. Ali v-175-om leti pred Krizsóvszki narodijevom gda szo te po ledi Dúnajá notrivdárjéne barbáre nazájzibili, szo i jus lúdyje vozvszje ónyihví nateliko vkrajzseli, kaj sze nyim je od Dúne szamo na 7 rímlanzski (2 neuski) mil zemlé dalecs szlobodno bilou vdoumiti. Toga czajta szo zídái rímlanczav moesina na zhodnom bregi Dá-

nyékszekek bűzétől. Hol csak lehetséges, a hálás- és lakásra külön-külön szoba legyen. A hol egy szobában alusznak, dolgoznak, főznek, vasalnak, ott igen nehéz gyermekeket fölnevelni és majdnem lehetetlen azokat egészségesben megtartani.

Hegyhát, 1885. szeptember 28.

Tisztelt szerkesztő ur!

Múlt évben említé fel megyénk alispánja, hogy e járás községei mindig igaz magyarokként viselkedtek magukat, azért méltó volna az éremlemez hasonló és magyar kiejtésű neveket adni az egyes községeknek a mostani nyelvet főző „inéz”, „sinez”, „nöcz”, „köz”, „socz” stb. végzetű községek nevei helyett, s megígérté egyáltalán azokat, hogy kivondni azt díj nélkül, csak válasznak az egyes községek helyük elnevezésül jó hangzású magyar elnevezést.

Szeptember 10-én kivánesiából megjelentem Puczeiz községben tartott országos vásáron s bámulattal szemléltem az ottani zsvársáit, amennyiben a szép sorban felállított sátrak előtt álló néptömeg között ökreimnél alig tudtam átjutni a marhavásár-helyre; még jobban meglepett a marhavásár állomány s a megjelent sok vevő. A vásártérre 10 órakor érkeztem és alig vártam a vásár-csúszul, miris egy pár szóra eladtam ökreimet valóban nem várt összegért. A pénzt zsebre tettem, elindultam felkeresendő szomszédomat, aki egy kisütőt (lakozkányia) hozott a vásárra 4 darab leölt süldővel, megkérőnd, hogy veje kocsiin mehessenek háza; de alig nyitottam száját, „adjon isten”-re, már nevette mondja: „komám uram, eladtam lovaimat, — hogyan megyünk háza?” — No hát ugyan felültem, gondoltam magamban, „Isten segítse komám uram pénzével, én is eladtam ökreimet!” s leültem a pesenyésztő sátrába. Oda érkezett az előjáróság helypénzt szedni; beszéd közt előhozta, hogy jó volna ezen község nevet, mely olyan furesán hangzik, egy más nével feleserelni, mert a mi vidékünk emberei közül sokan azért nem jöttek a vásárra, mert ezen helység nevet nem ismerik, de furesa elnevezéséről azt képzelik, hogy ott van valahol a stájer hegyek között, a vitágtól elszakva.

Ezen valóban országos vásárnak való helyet ezentul T.-Ujvársárhelynek fogjuk elnevezni, mondja az édesen vásártörző községi bíró, — de csak úgy, ha a viceispán ur ehhez beleegyezését adja s ha sok költségbe nem kerül. Ne féljenek uraimk a fizetéstől, mondám nekik, hisz van jövedelem meg lesz is, mert látom, igen szép vásártörők van és — a mi a fő dolog — igen szépen rendezték a sátrakat; a sátracsak s a sátor nélküli kofákat és eszmadiákat külön-külön egy csoportban lehet itt feltalálni. Dicsérem az önk jó léleket, a menyiben a marhák között is rendet tettek; ott látok 1—2 éves marhákat, itt állanak tehének, ökrök, bikák és a szép, erős, uelőz moori fajú lovak, ezeknek különös szép kifutó helyük van.

Ugy látzik, ez idővel híres országos vásárra fogja magát inni, — mondja tovább a bíró, én is hiszem, mert mint tessék tudni, a hegyvidék itt a falum túl kezdődik s azoknak Rakiesin, Bagonya, Tarniseha, Dobronak, Szent-Gothárd igen messze (6—8 óra távolságra) vannak, marhákat pedig

A két parti erődöt hidakkal kötődtek össze, régi írók szerint, a Margitsziget északi csücskénél is, mely középhídfőnek s őrhelynek igen alkalmas volt. Tehát szigetünk a rómaiaknál is szerepelt, mint a benne talált római felirattal sírkövek, kaptörök, behasagott koponyájú csontvázak, stb. eléggé igazolnak.

Utóbb Árpádházi királyaink vadás kertje s az akkori főuraknak palotái voltak itt; miért akkor Nyulak szigetének és Urak szigetének nevezte. Inre királyunk pláne királyi udvarát tartá itt.

Bel Mátyás színt pedig egy kis fala; Pálfalva is létezett rajta. Ezeket — ugy látzik — mind a tatárakl törölté el.

IV. Béla királyunk a tatár elvonulását haláláig egy akkor született leányát, Margitot, Istennek ajánlván, zárdaszűzé tette s ennek számára építteté ide kolostort. Több vidéki falvakkal, madmokkal dotlta e zárdát, a hol a szép Margit rövid, de kegyes s messze jöhrü életét élte, ugy hogy a híres Ottokár ifjú eszék király őt innét kétszer is innét kérte.

Margit, Pray szerint, mind kizsáczolt dolgozott, surult, meszelt, nemkülben tanított, ápolt, gyógyított, ajándékozott; saját ezüst óltárnál imádkozott, ezüst harangját önkjelenként megglatta, mely messze vidékre kihallatszott. Éjjel-nappal torturáltak szegyes övet viselt, é s halt így, alig 9 évi itt tartozkodása után.

Apjának, a királyinak és sógorának, Moys vagy Moyzes nádornak még aztán is kedvenc helye volt a sziget. É az utóbbi mind a két leányát ide adá a zárdába. Övegye a nádorné is ide vonult.

E közből jöttek a papok és szerzetesek a szigetre, mert ezek a középkorban, éppen mint hajdan a római provinciális fővezérek, igen finom érzékkel bírtak a szép tájak kikérésére és megzsallásában, ugy hogy alig van házikunknak egy-egy kiválóbb regényes pontja, ahol római, vagy kolostori romokat ne találunk.

Okot s zárdákat ezán elöszörte a Mohács utáni török világ. A mi megmaradt — vagy a kik Buda visszavetése után itt újra összeszedkedtek, azokat meg József esászár patense törölte el, javaikat a vallás és oktatási alapnak adván.

Szigetünk 3 ik jelen korszaka a boldog emlékü József nádornál kezdődik. Ez, mint jó magyar, itt benn keresvén és találván életvetet, a vár palotájához közeli szép szigetet esakhamar megszerelte s a fundy-religions-tól eserebe megvettvén, tulajdonává tette. Aztán egy templomorn mellé esinos nyári lakot, utóbb bérházat is építtetvén, angoloktól idomíttatá, ahol maga is hazafias gondjai közben pihenőleg kertészkedhet, örökig esott, nyestt és állt tett s a publikumnak kirándulási helyül átengedvén, mintegy kitezte e sziget jövőjének eszjét és rend-letését.

Utánna örökölte fia István nádor, utána a derek József főherceg. No ez aztán igazi paradicsomná tette e 120 kat holdnyi szigetet. Milliókat költ re, de megtisztelt vele nemcsak alyja enkedet, — nemcsak magát, de Budapestet, sőt a nemzet is, mert ha idegen látogát ide, ezt sohasem felejtí s így nemcsak európai furdővé válik.

Fekvése rendkívül előnyös. Körül folyja a Duna, körül járhatják a gőzhajók. Közel a város-hoz, mégis távol annak zajától, porától. (Vége köv)

A meteorologiai észlelések alapján összeállított átlagkimutatás.

Szeptember hó	Hőség		A levegő nedvessege		Szél		Eső	
	nap	fok	nap	%	nap	iránya	nap	mm.
21—24-ig legnagyobb vagy legkevesebb	23	22	2	100	28	SE	28	22
24—30-ig legnagyobb vagy legkevesebb	2	13	29	45	1	W	26	5

goriposztávélenih ödsztopnyekov. — Gde je li mogouese naj bode posezbná hiza za prebivanye i poszebna za szpanje. Gde v-onoj isztog hizi szpijo, delajo, kuhajo, peglajo, tam je jako szmetno dezo gorhraniti, i szkoro nemougouese nyou vu zdravji obrzsrati.

Hegyhát, 1885. szeptember 28.

Postávanu gospon reditel!

Premionuse leto szo nam nas viceispán naprej dáli tou, ka szo sze ete okrogline vesznice vszidar kak szlání vougri oponásale i vogrszko notrejnije esútejnje vu szrdeti gor drszijo, ghláho bi sze eteni notrejninyi esú-jányi, naj bi ete vesznice meszto vedzánýji vesznicski iménov, stera iménov szkoro jezík med zobmi prdregnoj i stere „inéz”, „sinez”, „nöcz”, „köz”, „soez”, „soez” vougro glasno szilab májor právo vogrszko iné odobrale.

Szeptember 10-ga szem udísao v-Púceozce nagljúvát ont obesine orszesko szenye: kak notri pridem, zjavno szem zavidu tom lepon na red szotavláne satore, med stérini szem za volo z-liszvornu napáne sztejszke komaj prisao na marhveni plaz, tem bole me tam vidjeye zagrnulo, vidoueti to lepo márho.

Na plaz szem prisao z-júnczi mojmíni eb 10 vóri, komaj szem od plazca ezadolice vó rejszo, zse szem na dvoj rejszi szvoje júnce odáo za nej esakáno sumo. Penze mo szrahim za pruzlek, po idoues isesem mojsa szonszoda, steri je pesenyára pripláo esvetéro bráv meszom, zagljédnom ga vu szvojei lazi kúlyaji, poklonim szo nyemi, komaj szem kúni odulpo vúsztá. — Odgovori mi meszto nákláo szonszed mojt, bator, ondám szem konye szvoje, kak va sze domou-pelala? No nagouda szem sze, vu szbi miszlríti, Bong dáj szreoso vam, bator, pri penezi, — jasz szem túdi odáo júnce mojt!

Doli szí szédem pri boteri v-to lazúkljúnyu, vd-rem sze v-szodalicsse, es bi sze klub od menom nej zagnúla, tak potrdívati szodáo zse nárdzljédnom, veske poglavára szilabeno szpanývati vámo pobrányye zavidim. V-gues sztopim sznyimi i napri primészm nyim, kaj bi dobro bilou ete veszi szpaznoga glaszi imé na edno fámo vogrszko glaszno imé preobnotúti, ar nasi lúdjé szamo za szpaznoga iména volo eto meszto nepoznajo, i tou miszljú, kaj je tou meszto gdr med stájszrkími planinami notri-z-deszákno.

Eto — rávno za edno orszesko szenye volu meszto mo po etomloga na „Tót-Ujvársárhely” okresvávni, — právi mi te vrodjen i tou szénya nastávlájouese veski ríhtar, — esí tak kaj nam viceispán tou dovoljio i esí misz nede doszta kostalo pri sztroskaj.

Nobojte sze plásala goszoda moja, právim nyim, vem jeszte i bode dohúteak, ar vidim, ka jako pripravno meszto máte za szenye, stero je pri etaksem ta naj véksa rejszo. — Jako szte lepo z-redli satore i broz satorv szedése klefacs, szújszter, esiznára vze etí vu eszupaj razlozesno prevcs lejko gori nájdémo. — V-halájím va szustím med márhov nasztányonoga réda, tam 1—2 léti sztara drouba marlia, etí kravo, júnce, bíké i te leppo velke moesne „noori” plójó konyzsko marlia, stero jiko lejpi vóprobo dik

naja, tak túli z-onesi Búline z-iménov Contra-Aquincum, sznéjno verratí fundamentum zúdsýego Pesta, steri sze je szlédí i Nouvi-B es iménová.

Tívi dvj brejsvini moesini s z-monsztami zvévali vúkp, pouleg zhdányi pí-zmnozancvni i pri pouosom z-kúli zátojaya Margejto, steri je za szrejdajy monsz i sztrazisese jáko prílesen bít. Nas zátony szo tak rimlanczi túdi ladali, stero nam nyuajem nagróbno kaménye z-rimlanczimi napiszki, urtvecsa skrynye kamene, preszejkami tejnena kosztúcsio i t. v. zadoszta szvedesiojio.

Szledí je z-Árpádovce híze szhájjajouesi královu nasi dívjéniki bio etí, nej meszi tedásno goszodli palacsé; za volo sterojya zse je v-onom ezajtí zátony zázévon i zátony gozpodí iménová. Král nas Inre je esese králeszki dvor drszao etí.

Pouleg Bel Mátyasa je edna mála tak zvána Pavlova véz bila nyamem. Vszta tá, kak szo vidíti dá, szo tatárjo fundali.

IV. Béla král je z-zahváloszti za volo odvlesenyá tatárov edno tedo rodjeno esúr szvoje. Margejto, Bongí poroues vsi, za klósterszko dovezia vesino i toj dao zázidati eszi záporúcsio. Tou je z-vees veszcsézani mo mílímíi oné krajine obdarívano. Tú je ta lejpa Margejta kráki ezajtí alj pobozsno szvojeja i szebi dober glázo szprávlta tak, da szí je nyoa Otokár, te híresen mládí eszszki král öltécz dvakrat za szeno proszo.

Margejta je pouleg Pray-a kak prouszta apozica delala, pode ribala, hize bejlita, tak túdi veszta, szkrb meja na bateszské, z-vecsesita, zárvála; pri szvojem lasztvóno sz-bronem oltári molita, sznyebimni domou szvojei vszáo moes zvonitá, steri sze je po dalecs krajíni dao esúti, V-onosi-vudné je ezvekníti pojisz kak maatrlo noszila i túdi tak vurla, po szvojem komaj 9 lejtóun tá prívárví.

Nýmíni ocsi, králi i szogotri Moys al Moyzes palatínusi je esese i po etomloga príjéno meszto bio te zátony. Ete szlejdajy je obívi dvj eszri zátony zaevo za duo vu klóster, Nyegova dvóvezia palatínuskýna sze je túdi sze zoszélila. Medléjm szo prísi popejye i redavívet na te zátony, ar szo te v-tem szrejlým ezajtí, rávno kak nigda rimlanczki provinciális (drszéni) prjdajy vojí, jáko fámo esútejnje molí vu vódeberányi i obleseni lejpi krajíni, tak da komaj ná nasa domovíni misz ro znaenitno meszto, gde bi rimlanczki al klósterszki podírni nej má-í.

Nýé i nyíhíve klóster szó potom fundáli túrezi, kí szo nas ország po mohásem boji 150 lejti dugo ladali i öpúszvávati. Ka je osztanoló — alí kí szo sze po majzévíti Búline etí znuovics vúkp nabrali, oné je József esászara pat-nt (szend-lúványe) szpravno na níkoj, nyíhíva poistva toj vad-lúvanzkoj i mávesuoj fundációj dávsí.

Nesega zátonya 3-ji i vedzánýsi ezajtí sze pri bíájésenoga szponúcska József palatínusi znesne. Té kak dober vogrin etí domá iszvávi i náidívsi pruzszék, je te pouleg szvoje gradpláese bolouese lejpi zátony li hitro púfúho i onaga od vadlúvanzke fundácie dolúkjúpsí, zaszvoje. Potom kéndoj potrdíni ezévkí lejpo lébesnye prévivalicsse, szledí pa túdi árendsáke hrame zázidati dávsí, je te zátony na englíski píngrad dao obrázíti, gde je i szam med domovicsarszímíni szkrbmí szvojmí posvjévsjovo gradeszarsévo, vées vír dugo kopao, obrázíváo, szadío. I naj drúgi túdi veszke hípe náido i ezvítav etí, tou meszto je obeszívati za vóhdoulu prepúksízi i tak líki edno e-í-l prúsoszéni zátonya etoga vózpústovo.

Za nyim je zátony ete nyegov szin Slován ebívo, za tém pa te vrlí József ereszerezeg. No té je právi paradicsom obrázio z-toga 120 kat plúgov májouséga zátonya, Míllionu trostí na nyega, alí z-tem nej li szponúcski ocsi szvojeja, nej li szebi, negó Budapest i túdi ez-íbmí národí vogrszokíni eszsi i post-ényé szkúlszjo, — ar esí túlúcsze príde esze z-toga zátonya sze niglar neszozobáti i tak za máli ezajtí eroujszke toplice posztáno z-szýego.

Nyegvo meszto je vózdru napredno. Obtáese ga Dúna, leikó hódíjo obloui nyega ládje. Blújí je pri vársíni, dómek dalecs od nyega urabúke, práha. (Kón. pride.)

oly mesze elhajtani restelik, mert a hosszu utban megül a marla vagy pedig nem eszik vagy vizet nem akar inni, a miert sokszor élen kinézés van, ilyenekért pedig 10—15 fittal kevesebb adnak.

Hogy ezen vásár nagy előadás vidékünk, már mindenki belátja, miért méltóságos gróf Szechenyi Tivadar országos képviselőnek nevét a nép folyton hálaival röhögi — mert ez a közbenjárásával nyitott el azt — és kell hogy halad adjanak — mert n gy kincs ez a vásár nekik.

A mint ezen hála-zavakat mondja a bíró, „Eljén gróf Szechenyi” hangzott a szomszédos presenyestől és börtönő sámból. Így ment végbe a vásár Pálcizson, mely egész delután 3 óráig tartott. Az általános vig-sághól is kivette, hogy jó vásár volt, mert akár a kereszmban, akár a piacokon mind-mindent csak alomát-íták, hisz sok marhát vettek, sokat eladtak.

A vásárról jut eszembe, hogy hát a muraszombati hofi-vásár hol van, hol maradt? Mit hallom, akarnak is meg ne a is a muraszombati hofi-vásárt. Az en szegény eszményjára szerint pedig azt süttötem ki, hogy mul-halálom szükséges az, pedig én lehetne hetenkint kétszer, mert így módjok lesz a muraszombati kereskedőknek, a vidéki veszőkét magához elszólott, különben a ropogó vasút mind elviszi a szapot. — Nőkinek is nagyobb ked-vének lesz beherinnni valomni s ha el tudják adni, higyje el, a penzt nem visszküldi háza, hanem ott hagyják a kereskedésben. Rajta! szerezzenek hofi-vásárt, még hines kért!

E néhány napot meg kö-Hétet írom nek, szerkesztő annak s egyúttal kérem azt becses lapjában felvenni szíveskednek.

Már pulni szokók, jó a szíret, majd arra többet. Isteneim áldja meg, ki maradtam a legnagyobb tisztelőtel!

GORICSANEZ.

Helyi és vidéki hírek.

— **Alispán az a múlt héten** a muraszombati szolgabírói hivatal megvizsgálta és ott mindent legnagyobb rendben talált.

— **A muraszombalyegek** kiküldött bizottság az alispán elnöklete alatt m. hó 23-án a Mura által okozott agyvérési partrongalások megzár-táságyben Petáczna tárgyalást tartott. Az érdeket község semminemű költségbe hozzájárulni nem akart. Kladiwa József ur azonban 12000 ftra elvontatott költségkébe 2200 fttal járult és kijelentés van róla, hogy a tek, főványhatóság ezen költségbe partbiztosítást határozatilag fogja elvételni.

— **Mezőfőlezer** m. hó 23-án vasárnap délután Flisár János ottani lakos egyházi vadász — kinek e mellett vadászati jegye sines, veszősége meglátta Fannan Mihály 5 éves fiát, ki a réten legelgetett s két lórsával a pasztórlót kőré volt betelepőde. Ő állt, míg a másik kettő felkúdt, így azok fölött a serét elcsírtott, neki azonban egy szem serét egyenesen a szemébe ment s hibótolt a szemüregbe az az gyvelőde. Szeme már kifolyt s jelenleg a muraszombati jira orvos kez-lesse alatt áll. — Az ípe nyíra lótt, mely azonban sértetlenül elvitte trójáit. A mint ő maga beszéli, fekete volt s meandörögis nagy fűvel voltak, úgy hogy nem is hiba, miszintir csak-gyanu nyu lét volna. A bebómis népek elég volt az annak kigondolására, hogy az vadászattal az ördög lehetett, ki lövészt irányítá s oly vezetés ki-mondottát lette; büntetését annak, hogy vasárnapokként rendszeren a nyul-ak ellen viselt lórsót, midőn templomba mennie s imádkoznia kellett volna. — Ebből perze csak az a tanulság, hogy az ekezarva meg a puska nem mindyeg.

r. l.

— **Kövefektetés** a hosszu téli esők, mely őrmest vesz ily úbor az ember kezébe egy jó könyvet, hogy idejét hasznosan mulattatva töltsse be. Eme igényeknek bár mikor megfelel a „Muraszombati áll. el. népmo-donkondokosa felügyelőre bírók népkönyvtára. — Az I. fntényi felvi díj előleges befizetése mellett banki kap hasznos s mulattató könyveket. A könyvtárnakú Eberl Róza tanítónőnek hetenkint kétszer, hetlőn s esztőtört-kőn délután 11—12 óráig lehet jönelkenni s könyveket olvasásra kivenni. — Legyen ez mindenkinek szives tudomásul.

— **Vasmege** 11-ik jászra. Az igazságügyminiszterium 40509. sz. a. rendeletével utasította a szombathelyi törvényszék, hogy az Óri-Szt.-Pé-terre felidőlt, telekkihívással is ellátandó jászirészből megkiváltott különféle adókat szerze be, a mege pedig a kúrendi, saent-góthárdi és a muraszombati szolgabírákat az új jász területére néve vagli tanácsko-zásra hívta fel, egyúttal adókat kívánt arra néve is, hogy Óri-Szt.-Pé-terre való-e kellő helyiség jászirészből és szolgabírói sgd berendezésére s a hivataloknak kellő meányvisgő lakás.

— **Az angol trófényes nálunk.** A valós herceg ismét meg szándékozik látog-atni Magyarországot. E részt végre is hajtotta ment Bérmuszoról jövelni, a her-ceg már meg is érkezett oda, s sr. Fesztich Taszid vendég. Budaörmény, zástkál és diadalnok mellett lakosok nép éjzenesével fogadták a népszerű angol trófényes, a ki ott valószínű.

— **Előzetes hírei szemle.** A es. kir. sorhad állományához tartozó legényegyre néve az ídől előzetes szemlék október hó 11-én Felső-Lend-ván, október hó 13. 14 és 15-én Muraszombában, a honvéd szemlék pedig október 16-án Felső-Lendván és október hó 17-én Muraszombában fognak megtartatni.

— **Vadász tréfa.** Képevőtről írják egyik lapírunknak a következő tréfa esete. Egy új vadásztréfa Zimayba rándult vadászai, de nem voltak hajók. Keresek egy-eket, de iskolában voltak nárok, mert a tanító igen szegény volt kincs szék. Egyik vadász erre elment az iskolába, s bennváltta magát tanítójának. A tanító meg sajnálom-ment mit tanítójának s oda volt a nagy fűszeséggel! A „tanítójának” a gyerek-ek meg maj vascsővel a bír, a gíre, hogy misny vizigát tart. — A gyerekeket elvitte hajtócska a vadászra! A szegény tanító pedig még most is várja a tanítójáit.

— **Pórtájtartó falovány.** Még hó 23-án este egy ismeretlen egyén a mecskéri uradalom erdejében valogatott magának léceket, hogy azokat könnyű szerrel hasza vizge; azonban gazda nélkül csinálta szándakot, mert a vadász tetlen érte s mivel a többszöri felszólítására sem állott meg — utánna lőtt s ép a kimondatlan rúszét szételte meg úgy, hogy azonnal fel-ilt s várta a következőndéket.

— **A bankár és kőesi n.** Néhány nap előt Szt.-Pétervárról az utczán egy kollás szőlítote meg Ivanovics Ignaty, Petrárvy egyik legagazdabankárját, államiszterét. A bankár egy pénzdarabot vett át, mint a kollás feléve a szávkálit dobta a bankár után: „Te gazember!” — A kollásból annak aztan elszélt, hogy át F-vnek lőtt, s egykor szegény bankár volt, a kőesi mecskéri. Akkor kőesi a ki nárok mezzel mezt, a ki neki váltóra a hány ezer rubelt, s ezért elárverezette házát és börtök — mikor a kol-dusba rá jutot. Ment a kocsis vett meg, a ki most Ivanovics Ignaty, a gazdag bankár! Bizony, ilyen az élet.

— **Az erdőőri szakvizsgét** október hó 5-én a megye-házban kezlik meg.

— **Égés esendár.** Egy honvadi kereskedő az édesi vásáron éllapok 2000 fttal Jelentést tett a esendárságról, a mi holid. r. S. áll. Lajos n. váráli bírók z-ebe vágya gyandok. Ezzel a esendár mecskéri a dobó kőre a ki nárok mezzel mezt, a ki neki váltóra a hány ezer rubelt, s ezért elárverezette házát és börtök — mikor a kol-dusba rá jutot. Ment a kocsis vett meg, a ki most Ivanovics Ignaty, a gazdag bankár! Bizony, ilyen az élet.

— **Részletelő ember.** Miközben István római ember 50 fttal cement felment vasárról. Útközben egy „úr” szoba állt vele, az 50 fttal felváltotta 25 darab aranyra, a minék Miklós uram igen megörült. Mikor aztán megtudta, hogy az aranyok jatekvezek, akkor meg igen megajánogta.

— **A százezer nálunk** is kezdődött vette. Síróg-forog most apraján-magyja a szőlőhegyeken — bár a százezer nem valami vig, a jeg erősen megváltotta

meszte májo. Tak szpójnávam, ka eto szonye edonok velkoga glásza szonye-bede. — Jasz tidi ta verjem, privi mi te räden rihtar, ar kak znajo, ti lezema goristi a meztja sze zse eto za veszajov zacsenoji i tem je kálcienai Bogovnja, Turmicha, Dobrenak i Szent-Gothard na 6—8 vor hoda dalces i svojo mudo sze nyim vionzsa tak dal-es gnati, ar na ponti nistero nesne jezati i nej piti, pa potom je dinesoj spijta i tak lacna-szlepna grata; za stercga volo masestvoje 10—15 raniski nize zgnajovo vrednost blaga.

Ka je eto szonye veliki aldov etoj krajini, ton vszaki previji, za steri aldov plem, gróf Szechenyi Tivadara ima z-hvalnosztoj na vrsztaj mamu, ar szmo je tom orzsacekon oszi za dobili eto szonye, te je nam eden veliki kincs. — Kak ete vlahnoszti rosi pravi te rihtar, Eljén gróf Szechenyi glasz rami, z-szozsoleni lazickuhnye i vinotocara.

Tak sze je spujnavaj szonye v-Pálcizson, stero je do strte vnye od-vecsata neszabnomo trpela. Pevszezobnoga veszolja szem tom v szpójna-ka je dobro szonye bilon, ar esi szem tom vo ostario ali na plac, zse povszed szo zapije derzahi, doszta z-odonal i doszta szpókújili, nateliko odilo blaga, ka szmo v-sabrov prazno polize vo vidi.

Ja rjezani szonye mi je veszdi, ka pa dela v-Muraszombati to tyed-o szonye, gde je osztao tak dugó? — Kak esijem, seszjo i pa neseceno oti tyedno szonye. Felog moje pameti szem to vo szpójka, ka bi tam jako potrebno bilo vszaki tyeden dvoje tyedno szonye nastaviti. Ar po etaksem do tam vasi trszeti priliko neli te goriske i n-fszke kipeze k-szelo na vabiti, ovak mo vsze po Radganskoj zselencizni odposlati de najem. Mi mo bole volo neli v-Muraszombati rase blaga voziti, kak v-Radgonyi i vörte mi penze nemo o-mecu meszti, ka je pa tam nihavo van vasi bautaj. — Tak b z-to! sz! spravte tyedno szonye, esze je nej zakaszonyo.

Ete nistero glasz szem mogao plem, goszpon rediteli na znanye dati, i proszton ton va nyibove vredne novine zleesti. — Gruzje je zse melko — bratva szlora zacsne, po onoj nyim pa vees odipsem. Bong nyih blagoszlovi i osztajem va pozdravnoszti GORICSANEZ.

Domácsi i zvušnszki glászi.

— **Goszpon vizešpán** z-o preminosei tyeden v-Szoboti politisko biravijo zveitralni i vsze szo v-majecem redi najli.

— **Znamo,** ka na Petáczna Mura velki kjar dela i prouti tomi bi búryne dolra bilon. Palog toga szo goszpon vizešpán szeptembra 23-toga duvna na meszti tárgyalas derzati. Vesz je k-bórányom sztrskom, steri 12000 raniski zadonog, nikoj nej stela zvoj doli, goszpon Kladiwa birtokos z-dobre volé 2200 raniski zvoj obvesati, zalo de potrebno vész tidi na pomoes szodati, ar za vszki haszek tidi more nikaj ezoi dati.

— **V-voševicze** je szeptembra 20-ga Piszár János brezi pasza-a po lovini odo; eden zavez je pred nyim gor szloesni i zraven protiv paszter-ron beszno. Flisár je bar pogbe vido, dónok je na zavezta szrelo, ali tak naszozsno, ka je Frumen Mishovoga 5 leit szteroga szinai v-oko trufo, tak, ka je nyemi oka veszati vészteklá. Lúdjé sz! zguesavajo, ka je to bosza ka-stiga, ar v-tiszton ezaji kak sze bosza mesz szfizi, je po gyaji hodo. Nej je vszakomni eslavski púksa vola v-roke. To delo je pred biravijo dane.

— **Pálidajno** te duze zimske neszi, kak z-radostjov vzene te eslovik veszér ede dobre knige, ka naj vremen z-hasznotim talom tá pa-tros. K-táksim potrohacem naprej pozaviti Szoboesem orzsaciek soule kni-garizna. Ka na pon tele naproj doli plasa i fet., dobi hasznovite knige za estenyé. Szkb nosenyé knigarniceja je na Eberl Róza vesztiteloge zavú-pno, ki sesé kelpidne za estenyé neli, lekho sze vszaki tjeđen pondek i v-esteretek kelpidnom 11—12 vóti tam zglási. Naj vzene tom vszaki dobro-tivno na znanye.

— **V-óvi Szt.-Pétri** novo biravijo seszjo gori poszlatviti. Miniszterum je zse pitanyo delo poszto, stere vesznezze bi v-to novo biravijo noki talam bilé i esi v-Szt.-Pétri za lancezaja i goszpod zadoszta prilicsne bilze szojo.

— **Angliski príncez** ta kak nam pisajo pilik je v-nas orszáj príso. Zse somogyi v-Berzenczi jezle pri graf Fesztiches Tassiloi de ga lészto vsze kraja z-banderimni z-muzikov pozivava.

— **Letosnja vizita** (előzetes szemle) za regularisne szoldike okto-bra 11-ga pri Gradi, oktohra 13, 14 pa 15-toga v-Szoboti, — za honved oktohra 16-ga pri Gradi, 17-ga pa v-Szoboti bude obderzsana.

— **Képevőtré** nam pisajo, ka je tam vees goszpodov vküper po gyaji slo, lik z-szebevo szo nej meli alkoga, sto bi nyim kaj gor gomo káksé dvjadesno. Dezo szo nej nozli najli ka szo szti v-souli nozli biti. Na tou eden med te notri dele vesulo im sze vo dá tan kak za soulszkoja inspek-tora, skolnik ka esze niglar nej vido im rad je bitu na tou pozdravlanje. Na stero je té kak za inspektora vo dáni goszpod, dezi esze na eden den szloboszesno dá im, tak je dezo mozo dobiti, ka szo szti vküper po lovini kak nagarimo. Skolnik pa lejko esaka inspektora nazaj, steroza szo ne vesaka.

— **Touvaj v-long.** Szeptembra 23-ga je eden touvaj v-Maeskos-kozm goszpedom longi te njeplési leiza vepébrézo i szekao, ali nej je nyemi valado, ar ga jáger zgrado i da je na rejes nej poszto, jáger ga v-zajnyú to szrelo tak, ka sze veszati doli szeo.

— **V-Pétevári** je eden bogat goszpod ednomi kondisi krajzer vergo; kondisi goszpa pogledne i sztemi reesi: „ti gazember!” je nyemi krajzer za nyim líesno. Ta — kak sze vo zvedlo, té kondisi je pervle bogat goszpod bi i steri je nyemi krajzer vergoje, je pri nyem szfizio i po ezaiti ga na nikoj szpravi i v-vyagro vrsztovo notri szo.

— **Za lozárá** de ekamont oktohra 5-oga duvna v-Szombathelyi.

— **Csedem zsandár.** V-Hungary szo ednomi trgovcsari 2000 raniski vó z-szepa vkradnoli. Menesa je ednoga Szidák Lajos imena tavoji szpadnola, steri sze z-e na zselencizeo szprácho. Zsandár je nej esako dolkes bi sze touvoj odplo, ali veszasi szo na kanya szelo i na zselencizeo leto i szo tidi gor szelo. Touvaj szo nika nej miszlo, ali da pri pervoj stáczii zsandár k-nyemi szlajo i za grubo, te je urszko gléto ka je tak hitro zgrableni.

— **Znojni eloviki,** po imeni Matyus Stevan je 55 raniski vküp szpravo im szten je na sz nyeme odísao edna krava kúpvát. — Po ponti szo szprava z-ednim goszpodom, steri nyemi té 55 raniski gor na zlate miné imé 25 fálátov nyemi dolo. Te znojni eslovik je te szledi zvedo, kak ga je té znoro, na stero je prevces zasozlenen grato.

— **Brávin** sze prinasz tidi zacsno, vész zdaj lészto na goriczaj; ár je jo bitava nej juka, ka je toesa polita. Vino de zito bougse kak je te preminose leita bilon.

— **Prenoi koléri** szo v-Ruziskom edno dobro vrsztovo gor szpo-nali. Tou vrsztovo szo tan meszlariczo do szega mo szkrivali.

— **Zselencizeja** je prem. meszicez 13-oga vnoosi pri Kottori tri ko-nyour, na stero szo nej pazili, razmuszaviti.

— **Kák dugo** je kony lejko bizti hráme? Problai szo konya kak dugo trpi glad i zso i tou sze vepkozado, ka kony 25 duvov zstí osztane esi nedobi jezati ali dobi zszozvedo; esi pa szamo jezti dobi, volé pa nej, té za 5 dó prejde.

— **Nasega orszája kolosese** bilize od ednoga vrejmena sze jito va zvušnszki orszáj vepolajo, poszebno zato, ka je foringe na bilice glodces miszka, ali itak je visisa

